

parròquia d'Osormort —que estan en línia, de Nord a Sud, de les Guilleries, i a la vorera oriental d'Osona, territori dels *Ausetans*. Ja s'hauria hagut de veure, doncs, perquè salta a la vista, que hi ha un radical AUS- comú entre aquests i el poble *Osor*.

ETIM. I tanmateix ningú havia dit res seriós de l'origen del nom d'*Osor*,³ i això que la forma *Ausor* de les mencions antigues, repetida tantes vegades, acaba de mostrar que uns i altres han de venir del nom d'aquell gran poble pre-romà AUSO; com ja tinc anotat en cèds. meves de 1953, que ja ensenyava jo llavors al Dr. Junyent i als col·legues de l'I.E.C. Els dos poblats marquen el límit Est d'aquest poble: LIMES AUSORUM digueren els romans, i el poble romanitzat, així mateix, FINES AUSORUM 'límit dels ausetans'.

AUSI, -ORUM, amb AUSETANI, -ORUM, havia format una parella, de tipus radical el primer membre, i de tipus derivatiu i més trivial el segon, tal com CERETANI/CERETES, INDIGETANI/INDIGETES, ben documentats uns i altres, en inscripcions llatines: així com al costat de AUSETANI es troba en lletra ibèrica *aus-escen*; V. encara més casos de tals parelles en altres noms de tribus ibèriques, en Schmoll, *Vorkelt.Hisp.* 70; solia haver-hi nom de població de forma anàloga, amb l'estructura radical, designant la població cabdal del territori: i així en el nostre hi hagué AUSA, -O (supra, art. *Osona*): tal com COSE/COSETANI, LAIE/LAIETANI, EDETA/EDETES/EDETANI, ILERGETES/ILERGETANI (>*Llardecans* supra). Junt amb CARPETANI, també hi hauria tal forma radical d'on l'epítet *Contrebia* CARPICA (inscr. 65, 67, 68, 69 de la col·le. Schmoll., que comento en la meua rec. de *ZRPh.* 1961, p.63) de manera que el genitiu plural CARBICOM (inscr. 65 i 68) és ben paral·lel al nostre AUSORUM.

I en realitat AUSI, -ORUM la forma radical també està documentada en una inscr. un poc mutilada: FIN<ES> AVSO<RVM> (*CIL* II, 6110, p.978), on només s'han esblaimat les lletres finals. I en el nom compost dels *Auso-ceretes* que Avienus situa en la franja de transició els *Ausetani* i *Cerdanya*.⁴

En el nom modern *Osormort* s'ha afegit i aglutinat el qualificatiu «mort». En el nostre cas ja consta com *Ausor mortuo* en un doc. de l'a. 1022 (Balari, *Orig.* 232) que en la nostra toponímia s'aplicava als noms de llocs, més o menys decaiguts o abandonats, vora els quals restava més viu i pol·lent un homònim principal.

Més casos de cpt. amb «mort»: *Andorramorta* antic suburbi de la capital d'Andorra, del qual hi ha prou documentació antiga: «R. de *Andorramorta* a.1176 (entre els homes de la parròquia d'Andorra la Vella citat entremig d'un de *Canòlic* i un de *Fener* (*Cart.* d'Andorra I, 76, 223. 1f.); Pere d'*Andorramorta* test. en un doc. orig. relatiu a Xovall i St. Esteve d'And. (ib. II, 107.4f.), i altres en els dos vols. del

Cart. del P. Baraut.

Sagramorta < *Sagrera morta* nom de l'ant. parròquia cerdana, a la vall de La Molina (vora les subsistents sagreres d'*Ovella* i de *Saltègnet*), que altres ho han deformat en *Sagremorta*, i fins *Sogra morta* (tal com avui en el nostre cas hi busquen *òssos morts*).

Rexach mort, antic lloc pròxim al nostre en doc. de 1585 (CCandi, *St. Hilari S.*, p.93) al costat del qual hi havia *Rexach mijà* i *Rexach Storch* o sigui 'estort, salvat, supervivent'.

En fi, veg. l'art. *Ultramort*.

¹ Regraciem al Dr. Antoni Pladevall la comunicació d'aquest doc., i d'altres que còpia de la col·lecció de St. Benet de Bages (a la Bibl.Univ.Bna.), i ens limitarem a distingir-les amb el nombre que duen en aquest fons.— ² És el que avui s'anomena munt. de St. Gregori, i en altres docs. *Plantadis*, que cau damunt, al NNE. d'Osor, entre aquesta vall, la d'Anglès i la del Ter. Per aquesta descripció es veu que ja llavors la vall d'Osor pertanyia al bisbat de Vic; i el de Girona només pujava des d'Anglès fins al cim de Plantadis. Aquest potser és també el que els docs. supra anomenen *monte Cerrone* i *Ceraseto*, que potser designaven un 'plantadis' de cigrons o pèsols: CICERONUM genitiu pl. (>*cezzon*), avui *El Ceiró*, segons diu algú a Mn. Pladevall); i CICERETUM>*Cereseto*.— ³ Una vaga i frívola classificació de Montoliu com a «nom fluvial» (*BDCX*, 17), res més recull —escèpticament— *AlcM Mn.* Joan Segura amollà una de les seves garrotades de cego: el nom d'un bisbe «Osor», nom que seria ser idèntic al cast-port. *Ossorio*; sumant-lo amb el nom dels moros (!) MAURUS; no cal dir que ja la -s- sonora i la -t del nom català *Osomort* s'hi mostren incompatibles.— ⁴ Caro Baroja, *Los Pueblos de Esp.* 145 i *Ausa* en la inscr. d'Albalat (cit. art. *Osona*).

40 OSSEJA

Poblet de l'alta Cerdanya, 5 k. a l'Est de Puigcerdà, ja en la zona que Madrid cedí a França en el Tractat dels Pirineus, i altre tant al SO. de Sallagosa, cap del cantó.

PRON.: *usěžəa* Puigcerdà, 1931 a Ègat o Angostrina, 1932 (exc. 219, 250); igual en les enqs. de 1959 als pobles de l'alta Cerdanya i en la d'Osseja mateix (XXIII, 26.25) si bé un dels inf. ho pronunciava amb la *e* mitjana rossellonesa, que guanya terreny ara fins a Cerdanya, si bé hi predomina encara la pron. cerdana amb *é* oberta: igual que en els paral·lels *Cereja*, *Saneja*, *Enveig*.

MENCIONS ANT. 839: *Olcegia*, Acta C. SdUrg. (id. còpia S.XII, *Olceia*, Capbreu, ed. P.Pujol, 179). 947: «-- in Cerdania in villa *Olceia* ---» (Villan., *Vi.Li*